

Den Goda Jordens sammanställning över domslut 2020

Dom angående ekonomibyggnad på jordbruksmark

I ett mål om bygglov 20/6 2020 har Mark- och miljööverdomstolen funnit att bestämmelsen i 3 kap. 4 § miljöbalken inte hindrar att brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för en byggnad som behövs för den egna jordbruksverksamheten. Detta under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk.

[Läs hela domen här.](#)

Ny dom i Mark- och miljööverdomstolen

Mark- och miljödomstolen upphävde 2019-11-21 en detaljplan i Västerås eftersom den ansågs stå i strid med bl.a. 4 kap. 33 § PBL och 3 kap. 4 § miljöbalken. Denna dom överklagades av bl a Västerås kommun.

Nu har mark- och miljööverdomstolen upphävt denna dom. Eftersom klagandena inte hade gjort gällande att planen stred mot dessa rättsregler har MÖD bedömt att det inte fanns förutsättningar att upphäva detaljplanen av dessa skäl.

Enligt 13 kap. 17 § plan- och bygglagen (2010:900) ska den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta en detaljplan endast pröva om det överklagade beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som klaganden har angett eller som framgår av omständigheterna.

[Läs hela domen här](#)

Fastighetstaxering och brukningsvärd jordbruksmark

Fastighetstaxeringen ska inte vara avgörande vid bedömningen av om mark är brukningsvärd jordbruksmark eller inte. Det har MÖD slagit fast i tre avgöranden och ändrar därmed tidigare praxis. Det är i stället markens läge, dess beskaffenhet och övriga omständigheter, varav fastighetstaxeringen är en sådan omständighet, som avgör om mark ska ses som brukningsvärd jordbruksmark. JP Infonets jurist Sara Löfqvist diskuterar avgörandena.

MÖD:s tidigare ställningstagande, att en fastighets taxering är avgörande för om den omfattas av 3 kap. 4 § MB, erbjöd ett förhållandevis enkelt sätt att bedöma fastigheter som inte är taxerade som lantbruksenheter. Var fastigheten inte taxerad lantbruksenhet var den inte heller brukningsvärd jordbruksmark och 3 kap. 4 § MB hindrade därför inte byggnation. MÖD nyanserar nu detta – möjligen för att den ansett att tidigare praxis lett till alltför hårdragna slutsatser – och konstaterar att fastighetstaxeringen endast är en av många omständigheter som kan vägas in i bedömningen av om mark är brukningsvärd jordbruksmark.

I de nu aktuella fallen är huvudsakligen två punkter avgörande:

1. Har marken brukats i närtid?
2. Vilket läge har marken och hur ser dess omgivning ut – ingår den i ett sammanhängande jordbrukslandskap som är brukat?

Uppfylls dessa punkter framstår fastighetstaxeringen enligt MÖD:s nya avgöranden inte spela någon roll.

Att konstatera är även att avgörandena inte innebär någon förenkling av bedömningen av brukningsvärd jordbruksmark, utan tillämpningssvårigheterna i det enskilda fallet består.

[Läs hela artikeln på JP Infonet här](#)

Ny dom förtydligar vad som räknas som brukningsvärd jordbruksmark

Den 9 juni kom en ny dom i Mark- och miljööverdomstolen som förtydligar vad som räknas som brukningsvärd jordbruksmark. De slår fast att fastighetstaxeringen inte har någon betydelse för vad som räknas som brukningsvärd jordbruksmark.

”Mark- och miljööverdomstolen bedömer att syftet med 3 kap. 4 § miljöbalken skulle förfelas om en annan taxering än lantbruksenhet ensamt skulle medföra att 3 kap. 4 § miljöbalken inte är tillämplig. Med hänsyn till detta och då någon uttrycklig hänvisning till fastighetstaxeringen inte återfinns i bestämmelsen finner Mark- och miljööverdomstolen att det förhållande att fastigheten i detta fall är taxerad som bebyggd småhusenhet inte utesluter en tillämpning av 3 kap. 4 § miljöbalken.

Detta ställningstagande innebär att Mark- och miljööverdomstolens bedömning är att fastighetstaxeringen, vare sig avsaknad av taxering eller taxering som eller annat än lantbruksenhet, inte är avgörande för om 3 kap. 4 § miljöbalken är tillämplig. Frågan vad som utgör brukningsvärd jordbruksmark i bestämmelsens mening ska bedömas med utgångspunkt i markens läge, dess beskaffenhet och övriga omständigheter, varav fastighetstaxeringen utgör en omständighet som ska beaktas.”

[Läs hela domen här.](#)

Nytt domstolsutslag till jordbruksmarkens fördel

Ett nytt domstolsutslag från Mark- och miljödomstolen sätter stopp för Katrineholms kommuns planer på cirka 90 nya bostäder vid Luvsjön. Detaljplanen för fjärde etappen av bostadsbyggande vid Luvsjön klubbades i Katrineholms kommunfullmäktige den 18 november i fjol.

Kommunen motiverade beslutet med att:

“Jordbruksmarken tas i anspråk på grund av att det är ett väsentligt samhällsintresse att skapa fler bostäder i anslutning till befintliga bostadsområden med närhet till kommunal och kommersiell service.”

De uppger också att marken anses svår att bruka på ett effektivt sätt och att arrendatorn har kompenserats med en större sammanhängande areal som tidigare har legat i träda.

Den 7 april meddelade mark- och miljödomstolen att de upphäver kommunfullmäktiges beslut. Som domskäl hänvisar de till miljöbalken:

“Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.”